

Eksamenstermin: Ordinær Vinter 2025/26
Del/delprøve/fase: 1. år af kandidatuddannelsen
Fag: Selskabsstrukturer
Antal sider i opgaven (inkl. forside og evt. bilag): 7
Eksamensdato: 19. Måned: januar År: 2026 kl. 10.00 - 14.00
FLOWassign: Skriftlig tilsynsprøve med digital opgaveaflevering i WISEflow, brug af internet under prøven tilladt, egen PC påkrævet. Brug af overvågningsprogrammet Device Monitor er påkrævet. Device Monitor skal være installeret inden prøven.
Brug af GAI tilladt: Nej
Tilladte hjælpemidler: Alle.
Materiale, der udleveres til eksaminanden: Opgaven udleveres ikke.
Bemærkninger: Ved denne eksamen er det ikke tilladt at anvende værktøjer baseret på generativ AI.

Alle karakterer vil være indtastet den 4. februar 2026 inden kl. 12.00. Klagefristen er 14 dage efter opslagsdatoen.

Selskabsstrukturer, ordinær eksamensopgave, vinter 2025/2026

Besvarelsen af opgaven skal ske på baggrund af fagets pensum.

Spørgsmål 1 vægter 50 % og spørgsmål 2-3 tilsammen 50 %.

Selskabet Pedal A/S sælger elcykler i Danmark. Selskabet køber sine batterier fra Bosch. Det har længe overvejet at udvikle sine egne batterier, men selskabet erkender, at selvom det ved meget om elcykler, savner det den produktionstekniske ekspertise, der skal til for at udvikle og producere et nyt batteri. Selskabets direktør, Peter, møder på en messe i Berlin Greta, der er direktør for den svenske batterifremstiller Batterispecialisten AB. Det går op for Peter, at Batterispecialisten AB besidder alle de kompetencer, Pedal A/S mangler for at udvikle et nyt batteri, og han konstaterer, at der er god kemi mellem de to direktører. De enes derfor om at indgå i et samarbejde, hvor de to selskaber etablerer et fælles selskab, som skal udvikle et banebrydende nyt cykelbatteri. Selskaberne indskyder begge 5 mio. kr. i det fælles selskab, som de hver især skal eje 50 % af kapitalen (og stemmerne) af. Desuden stiller de begge personale til rådighed for det fælles selskab, der tilsammen har den viden om cykler og batterier, der muliggør udviklingen af det ønskede batteri. Når det er lykkedes at udvikle det nye batteri, er det planen, at det fælles selskab skal producere batterier og sælge disse til bl.a. Pedal A/S, der forpligter sig til at bruge de udviklede batterier på alle de cykler, de sælger. Der er enighed om, at selskabet skal ligge i Danmark, og at det skal stiftes som et aktieselskab. De enes om, at selskabet skal have navnet P-batterier A/S.

Peter vil meget gerne sikre de optimale betingelser for dette samarbejde. Selvom kemien med Greta er god, er han opmærksom på, at de reelt ikke kender hinanden så godt, og derfor vil han gerne have fuld indsigt og kontrol med, hvad der foregår i P-batterier A/S. Det er således vigtigt for ham, at Pedal A/S har vetoret over for bl.a. den fremtidige finansiering af det fælles selskab, samt hvordan batterierne er designet. Han har en datter, Inger, der læser CM(jur.), og hun fortæller ham, at det ikke er så svært at regulere et samarbejde i et fælles selskab. Hun sender ham et paradigme til vedtægter fra en bog udarbejdet af Schaumburg-Müller/Werlauff, Vedtægter og ejeraftaler, 2021, som hun mener fint kan bruges (se Bilag 1 bagerst i opgaven).

Peter er dog i tvivl om, hvorvidt disse vedtægter er tilstrækkelige, og han henvender sig til Pedal A/S' juridiske medarbejder for at få en vurdering af, om paradigmet kan bruges. Han ønsker en redegørelse for, hvor paradigmet bør tilpasses eller suppleres, for at det kan imødekomme Pedal A/S' forventninger til samarbejdet, herunder sikre, at det fælles selskab får de bedst mulige vilkår for at blive en succes. Desuden er Peter i tvivl om, hvilke konsekvenser der vil være ved at tillægge bestyrelsesformanden en udslagsgivende stemme, sådan som det foreslås i paradigmet, og han vil gerne have, at redegørelsen dækker dette. Fokus skal være på de selskabsretlige forhold, idet Peter vil bede andre overveje evt. skatteretlige og konkurrenceretlige forhold.

1. Hvordan vil du formulere denne redegørelse?

Man ender med at lave et sæt vedtægter for P-batterier A/S, der stor set svarer til det paradigme, som Peters datter, Inger, har fundet. Pedal A/S og Batterispecialisten AB aftaler, at de hver udpeger to medlemmer til bestyrelsen, og formandsposten skal gå på skift mellem repræsentanterne for de to selskaber, uden at formanden har en udslagsgivende stemme. Peter beslutter på vegne af Pedal A/S at udpege sig selv og Inger til bestyrelsen.

Samarbejdet omkring udviklingen af et nyt cykelbatteri skrider hurtigt frem, og man ender med at have udviklet et produkt, som på flere måder er innovativt. Man enes om, at man sælger disse batterier til Pedal A/S til produktionsprisen med tillæg på 150 EUR pr. batteri for at sikre en fornuftig indtjening i P-batterier A/S. I starten skaber dette en fornuftig indtjening i det fælles selskab, og P-batterier A/S sælger hele deres produktion til Pedal A/S. Men efter et års tid kan man konstatere, at Pedal A/S sælger færre og færre cykler, og dermed køber de også færre batterier. På et tidspunkt bliver økonomien i P-batterier A/S presset, og Batterispecialisten AB kræver, at der sker ændringer, således at P-batterier A/S igen bliver profitabel. Batterispecialisten AB foreslår, at P-batterier A/S dels forhøjer den pris, som Pedal A/S køber til, med 50 EUR pr. batteri, dels at P-batterier A/S fremadrettet også sælger til andre cykelforhandlere i Danmark og Sverige. Det er Batterispecialisten AB's holdning, at Pedal A/S' repræsentanter i bestyrelsen slet ikke kan deltage i vedtagelsen af disse beslutninger.

Peter er i tvivl om, hvorvidt han og Inger kan deltage i bestyrelsens behandling af disse spørgsmål, og spørger Pedal A/S' juridiske medarbejder, hvordan det forholder sig.

2. Hvordan vil du svare Peter?

Det lykkedes parterne at enes om at fastholde priserne, men samtidig gøre det muligt for P-batterier A/S at sælge til andre end Pedal A/S til samme pris. Salget til andre stiger hurtigt, og indtjeningen i P-batterier A/S retter sig op. Det er således klart, at det nye batteri er meget populært og har et stort salgspotentiale.

Efter nogen tid annoncerer Batterispecialisten AB, at det selv vil starte en produktion af de batterier, som P-batterier A/S har udviklet. Det personale, som Batterispecialisten AB har stillet til rådighed for P-batterier A/S, har således fuld indsigt i, hvordan de nye batterier produceres, og kan uden videre oprette en konkurrerende produktion hos Batterispecialisten AB i Sverige. Batterispecialisten AB påpeger, at det nye batteri er udviklet, uden at der er dele, som har kvalificeret til, at man har opnået patent eller på anden måde opnået en beskyttet eneret til batteriet eller dele heraf. Derfor mener Batterispecialisten AB, at man uden at krænke nogen rettigheder kan påbegynde den konkurrerende produktion.

Kort tid efter er produktionen oppe at køre, og P-batterier A/S kan konstatere, at Batterispecialisten AB sælger batterierne til en pris, der er 20 EUR mindre end den pris, som Pedal A/S og Batterispecialisten AB har aftalt, at P-batterier A/S sælger til. Dette sætter P-batterier A/S under stort pres, da selskabet mister mange af de nye kunder, det har opnået. Derfor foreslår direktøren i P-batterier A/S, at selskabet sætter prisen ned, så den matcher den pris, som Batterispecialisten AB sælger til. Da spørgsmålet forelægges bestyrelsen i P-batterier A/S, stemmer begge repræsentanter udpeget af

Batterispecialisten AB imod en sådan nedsættelse af prisen. Pedal A/S anmoder om en ekstraordinær generalforsamling, der skal tage stilling til spørgsmålet, men da generalforsamlingen afholdes, stemmer Batterispecialisten AB imod, at man sætter priserne ned, og forslaget bortfalder derfor.

Mens økonomien i P-batterier A/S bliver værre, foreslår direktøren i P-batterier A/S en række forskellige andre tiltag, som skal forbedre forholdene, herunder at P-batterier A/S skal satse på andre markeder uden for Norden, og at selskabet skal indgå i samarbejde med andre batteriproducenter, som kan få hjælp til at etablere deres egen produktion af de nye batterier mod betaling af et honorar. Men Batterispecialisten AB's repræsentanter i bestyrelsen stemmer imod alle disse forslag. Imens bliver P-batterier A/S' økonomi så dårlig, at selskabet nærmer sig en konkurs.

Peter har undersøgt de vedtægter og andre aftaler, som blev indgået i forbindelse med, at P-batterier A/S blev stiftet, og han kan konstatere, at der intet er nævnt om, hvorvidt Pedal A/S eller Batterispecialisten AB kan starte en konkurrerende batteriproduktion. Han vil dog gerne have undersøgt, om dette kan være ulovligt, ligesom han ønsker oplyst, om det er lovligt, at henholdsvis de to bestyrelsesrepræsentanter udpeget af Batterispecialisten AB samt Batterispecialisten AB selv bruger veto-retten på den måde, de har gjort. Han beder Pedal A/S' juridiske medarbejder om en redegørelse for disse forhold.

3. Hvordan vil du formulere denne redegørelse?

PARADIGMA 1.6

**Vedtægter for to selskabers »fælles datterselskab«,
et 50:50-selskab**

Det følgende dokument er et eksempel på, at to aktie- eller anpartsselskaber stifter et »fælles datterselskab«, hvori de hver skal eje halvdelen af kapitalen, med henblik på at fortsætte eller etablere en fælles aktivitet.

De indretter selskabet på en sådan måde, at de begge skal være enige om alle dispositioner af blot nogen betydning, og herved kommer det fælles selskab i sin selskabsretlige struktur til at minde ganske meget om et interessentskab.

De to ejerselskaber udstrækker dette vetoprincip til at gælde ikke blot på generalforsamlingen, men også i bestyrelsen, idet der ellers kunne opstå »spekulation« i at lade en sag afgøre på bestyrelsesniveau.

Hvis de skriver i vedtægterne, at bestyrelsesformanden skal have den afgørende stemme i tilfælde af stemmelighed, bryder de imidlertid med veto-princippet (for så vidt angår alle anliggender, der behandles på bestyrelsesniveau), og det fælles selskab bliver herved et datterselskab af dét af de to selskaber, der har formandsposten. Samtidig med den nævnte vetobestemmelse tilstræber de to ejerselskaber dog en betydelig enkelhed i vedtægterne, og bortset fra en forenklet forkøbsret er der således ikke detaljerede forskrifter om værdiansættelse mv.; tankegangen bag denne forenkling er, at kan de to ejerselskaber ikke blive enige, må de opløse det fælles selskab.

NB.: Pas på de skatteretlige forhold. Hvis intet af de to selskaber har bestemmende indflydelse i det »fælles datterselskab«, hverken kan eller skal ét af de to »moderselskaber« sambeskattes med det »fælles datterselskab«. Dets eventuelle undferskud kan dermed ikke fratrækkes hos noget af de to »moderselskaber«, men kan alene fremføres hos »datterselskabet« selv.

Selskabets navn, hjemsted og formål

§ 1

Selskabets navn er »...«.

§ 2

Selskabets hjemsted er ... kommune.

§ 3

Selskabets formål er at udvikle, producere og markedsføre ... produkter til ... samt forestå dermed beslægtede aktiviteter.

Selskabets kapital

§ 4

Selskabets aktiekapital andrager 400.000 kr. fordelt i aktier a 1.000 kr. eller multipla heraf.

Aktierne skal noteres på navn.

Ingen aktier har særlige rettigheder.

Ingen aktionær er forpligtet til at lade sine aktier indløse hel eller delvist.

I aktiernes omsættelighed gælder følgende indskrænkninger:

Ved overgang af aktier, herunder ved retsforfølgning og konkurs samt (hvis en aktionær er en fysisk person) ved overgang ved arv eller gave eller (hvis en aktionær er en juridisk person) ved likvidation, har de øvrige aktionærer ret til at købe den pågældende aktionærs aktier i selskabet. Tilbud herom skal sendes ved anbefalet brev til de øvrige aktionærer, som er pligtige straks og senest 14 dage efter tilbuddets modtagelse at gøre retten gældende.

Købesummen skal erlægges senest 3 uger efter købesummens fastsættelse.

Generalforsamlinger

§ 5

Selskabets generalforsamlinger holdes i ... kommune.

Generalforsamlinger indkaldes med 14 dages varsel ved brev til de noterede aktionærer samt til revisor.

Dagsorden for den ordinære generalforsamling skal omfatte:

1. Valg af dirigent.
2. Bestyrelsens beretning.
3. Forelæggelse af årsregnskab med revisionspåtegning til godkendelse samt årsberetning.
4. Beslutning om anvendelse af overskud eller dækning af tab i henhold til det godkendte regnskab.
5. Valg af bestyrelse.
6. Valg af revisor.
7. Eventuelt.

Forslag fra en aktionær til behandling på den ordinære generalforsamling må være indgivet til selskabet senest 2 måneder efter regnskabsårets udløb.

§ 6

På generalforsamlingen giver hvert aktiebeløb på 1.000 én stemme kr. Til vedtagelse af beslutninger på generalforsamlingen kræves at hele aktiekapitalen er repræsenteret på generalforsamlingen, og at hele aktiekapitalen stemmer for forslaget.⁶⁹

69. Der er herved tillagt hver af de to 50:50-ejere af selskabet vetoret over for alle beslutninger.

Bestyrelse

§ 7

Selskabet ledes af en på generalforsamlingen valgt bestyrelse på 4 medlemmer. Bestyrelsen vælges for et år ad gangen og afgår samlet på den ordinære generalforsamling.

Beslutninger truffet af bestyrelsen er kun gyldige, såfremt disse tiltrædes af samtlige bestyrelsesmedlemmer.⁷⁰

Bestyrelsen vælger af sin midte selv en formand. [I tilfælde af stemmelighed er formandens stemme udslagsgivende.]⁷¹

Bestyrelsen har inden for de ved aktieselskabslovens og selskabets vedtægter fastsatte grænser den overordnede ledelse i alle selskabets forhold.

Direktion

§ 8

Bestyrelsen skal ansætte en direktion til at lede den daglige drift, idet bestyrelsen ligeledes fastsætter vilkårene for direktørens ansættelse og de nærmere regler for hans kompetence. Direktøren kan samtidig være medlem af bestyrelsen. En direktør kan ikke være formand for bestyrelsen.

Tegningsregel

§ 9

Selskabet tegnes af en direktør sammen med bestyrelsesformanden eller af den samlede bestyrelse.

Regnskab

§ 10

Selskabets årsrapporter revideres af en på generalforsamlingen for et år ad gangen valgt statsautoriseret eller registreret revisor.

§ 11

Selskabets regnskabsår løber fra ... til ... Første regnskabsår løber fra selskabets stiftelse til ...

§ 12

Regnskabet opgøres i overensstemmelse med god regnskabsskik og under foretagelse af påbudte og nødvendige afskrivninger og henlæggelser.

70. Herved er vetoretten på generalforsamlingen »helgarderet«, idet også anliggender, der kommer til behandling i bestyrelsen, kræver begge aktionærgruppers tiltrædelse. I virkeligheden er A/S'et herved indrettet på en måde omtrent svarende til et I/S.
71. Denne tilføjelse kuldaster hele vetoprincippet og skal derfor normalt udelades. Den vil gøre det selskab, som har formanden, til moderselskab for det »fælles datterselskab«.